26.3.2020 EOAK/2274/2020

Perustuslakivaliokunnalle

Asia: Valtioneuvoston asetus valmiuslain 118 §:ssä säädettyjen toimivaltuuksien käyttöönotosta (M 8/2020 vp)

LAUSUNTO

Perustuslakivaliokunta on pyytänyt eduskunnan oikeusasiamiehen kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa yllä mainitusta valtioneuvoston asetuksesta.

Esitän lausuntonani kunnioittavasti seuraavan.

Poikkeusolot

Valtioneuvosto on, yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa, katsonut 16.3.2020 tekemässään päätöksessä (VNK/2020/31), että maassa vallitsevat valmiuslain 3 §:n 3 ja 5 kohdassa tarkoitetut poikkeusolot.

Puheena olevan valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaan tässä asetuksessa säädetään valmiuslain (1552/2011) 3 §:n 5 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa käyttöön otettavista liikkumisrajoituksia koskevista toimivaltuuksista.

Perustuslakivaliokunnan edellyttämin tavoin käyttöönottoasetuksen tekstistä käy siis ilmi, minkä valmiuslain 3 §:ssä määritellyn poikkeusolon vallitessa toimivaltuuksien välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta on arvioitava. Eduskunta on epäsuorasti hyväksynyt valmiuslain 3 §:n 5 kohdan mukaisten poikkeusolojen (”vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt varallinen tartuntatauti”) olemassaolon päättäessään, että valtioneuvoston valmiuslain toimivaltuuksien soveltamisen aloittamista koskevat aiemmin annetut asetukset saivat jäädä voimaan (ks. PeVM 2/2020 vp, PeVM 3/2020 vp).

Valmiuslain 118 §:n mukaisia toimivaltuuksia on soveltamisalasäänte-lynsä puolesta mahdollista soveltaa lain 3 §:n 5 kohdan mukaisissa poikkeusoloissa.

Edellä mainituilta osiltaan asetus on asianmukainen.

Käyttöönottoasetus ja soveltamisasetus

Asetus on johtolauseensa mukaan säädetty valmiuslain 6 §:n nojalla. Kysymys olisi siis sanotun pykälän mukaisesta käyttöönottoasetuksesta.

Kuitenkin asetuksen 2 §:ssä säädetään liikkumisrajoitusten sisällöstä. Niiltä osin kysymys on valmiuslain 118 §:ssä valtioneuvostolle annetun asetuksenantovaltuuden mukaisesta, eli lain II osan säännösten mukaisesta ns. soveltamisasetuksesta. Soveltamisasetuksia koskee lain 10 §:n mukainen eduskunnan ns. jälkitarkastus.

Perustuslakivaliokunta on jo aiemmin kiinnittänyt huomiota siihen, että valmiuslain 6 §:n 4 momentin mukaan valmiuslain toimivaltuussäännöksiä voidaan alkaa soveltaa vasta, kun eduskunta on päättänyt, että käyttöönottoasetus saa jäädä voimaan. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan on perusteltua katsoa toimivaltuussäännösten soveltamisen sisältävän myös asetusten antamisen toimivaltuussäännösten nojalla. Siten valmiuslain soveltamista koskevat asetukset tulisi antaa vasta, kun eduskunta on tehnyt 6 §:n 3 momentin mukaisen päätöksen käyttöönottoasetuksen voimassaolosta. (PeVM 2/2020 vp s.6)

Valmiuslain 118 §:n toimivaltuuksien käyttöönotto

Valmiuslain 118 §:ssä on säädetty liikkumis- ja oleskelurajoituksista väestön suojaamiseksi. Säännöksen mukaan

> Edellä 3 §:n 1, 2, 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa valtioneuvoston asetuksella voidaan tilapäisesti, enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan, kieltää oikeus oleskella ja liikkua tietyllä paikkakunnalla tai alueella taikka rajoittaa niitä, jos se on välttämätöntä ihmisten henkeä tai terveyttä uhkaavan vakavan vaaran torjumiseksi.

Valmiuslain 4 §:n mukaan viranomaiset voidaan oikeuttaa poikkeusoloissa käyttämään vain sellaisia toimivaltuuksia, jotka ovat välttämättömiä ja oikeasuhtaisia 1 §:ssä säädetyn tarkoituksen saavuttamiseksi. Lain tarkoituksena on poikkeusoloissa suojata väestöä sekä turvata sen toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä, perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys. Toimivaltuuksia voidaan käyttää vain sellaisin tavoin, jotka ovat välttämättömiä lain tarkoituksen saavuttamiseksi ja oikeassa suhteessa toimivaltuuden käyttämisellä tavoiteltavaan päämäärään nähden. Lain mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää vain, jos tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt 4 §:n säännöksiä toimivaltuuksien käyttöperiaatteista keskeisinä perusoikeusrajoitusten suhteellisuusvaatimuksen näkökulmasta ja korostanut, että nämä periaatteet rajoit-

tavat sekä toimivaltuuksien käyttöönottoa että niiden käyttämistä poikkeusoloissa (PeVL 6/2009 vp, s. 4/I). Valiokunnan mukaan on myös selvää, että perusoikeusrajoitus ei voi olla tarkoitukseensa soveltuva ja siten välttämätön, jos sillä ei edes periaatteessa voida saavuttaa sen perusteena olevaa hyväksyttävää tavoitetta (ks. PeVL 40/2017 vp, s. 4, PeVL 55/2016 vp, s. 4—5 ja PeVL 5/2009 vp, s. 3/II). Perustuslakivaliokunta korostaa näiden näkökohtien merkitystä edelleen myös perustuslain 23 §:n sallimien perusoikeuspoikkeuksien soveltamisessa. (PeVM 2/2020 vp s. 5)

Valmiuslain 118 §:n toimivaltuuksien käyttöönottoa on asetuksen esittelymuistiossa pidetty välttämättömänä epidemian etenemisen hillitsemiseksi, jotta terveydenhuoltojärjestelmän toimintakyky voidaan turvata pandemian aikana ja jotta erityisesti mahdollisuus ihmishenkiä pelastavaan tehohoitoon olisi turvattu. Tehohoidon tarjonta tulee turvata, jotta hoitoon ottamista ei jouduttaisi voimakkaasti epidemian huippujaksoina rajaamaan ja tartunnan saaneiden ja muiden tehohoitoa tarvitsevien henki ei vaarantuisi. Liikkumisrajoitusten käytön tarkoitus on puuttua epidemiasta johtuvan hengen ja terveyden uhkan juurisyyhyn, toisin sanoen rajoittaa ja hidastaa virustartunnan leviämistä ihmisten välisissä kontakteissa siten, että virustartunnasta seuraava tautitaakka on väestössä samanaikaisesti mahdollisimman pieni. Ihmisten liikkumisen ja viruksen ominaisuuksien vuoksi tartuntatautilain mahdollistamat ensisijaiset rajoitustoimenpiteet ovat hidastaneet viruksen leviämistä väestössä, eivät kuitenkaan riittävästi.

Valmiuslain 118 §:n mukaiset toimivaltuudet ovat merkityksellisiä erityisesti perustuslain 9 §:ssä turvatun liikkumisvapauden kannalta. Säännöksen 1 momentin mukaan Suomen kansalaisella ja maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa ja valita asuinpaikkansa. Tapauskohtaisesti liikkumisvapauden rajoituksilla voi olla yhtymäkohtia myös muihin perusoikeuksiin.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt terveydenhuoltojärjestelmän toimintakyvyn säilyttämistä pandemian aikana perusoikeusjärjestelmän näkökulmasta erittäin painavana perusteena, jolla on yhteys perustuslain 7 §:n 1 momentin julkisen vallan velvollisuuteen turvata jokaisen oikeus elämään sekä turvata myös pandemian oloissa jokaiselle riittävät terveyspalvelut sekä edistää väestön terveyttä (perustuslain 19 §:n 3 momentti) ja joka oikeuttaa poikkeuksellisen pitkälle meneviä, myös ihmisten perusoikeuksiin puuttuvia viranomaistoimia. (esim. PeVM 2/2020 vp s. 5)

Perustuslakivaliokunnan aiempien kannanottojen ja koronaviruspandemian vaikutuksista ja leviämisestä käytettävissä olevan tiedon perusteella valmiuslain 118 §:n mukaisten toimivaltuuksien käyttöönottoa sinänsä voidaan käsitykseni mukaan pitää välttämättömänä ja oikeasuhtaisena.

Valtioneuvoston asetuksen liikkumis- ja oleskelurajoitusten sisältö

Sikäli kuin perustuslakivaliokunta ottaa tässä yhteydessä kantaa valtioneuvoston asetuksen valmiuslain 118 §:n mukaisena soveltamisasetuksena pidettävään sisältöön, totean seuraavan.

Onko asetuksen liikkumisrajoitus valmiuslain 118 §:n mukainen?

Asetuksen 2 §:n mukaan

> Valmiuslain 118 §:n mukaisesti henkilöiden liikkumista rajoitetaan Uudenmaan maakunnan alueelle ja alueelta siten, että Uudenmaan maakuntaan tulo ja sieltä poistuminen kielletään. Jokaisella on kuitenkin oikeus palata koti- tai asuinpaikkakunnalleen.
>
> Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos liikkuminen on välttämätöntä viranomaistoiminnassa, työn, elinkeinon tai luottamustoimen harjoittamiseksi tai lakisääteisen velvollisuuden täyttämiseksi taikka lähiomaisen kuoleman vuoksi, lapsen tapaamisoikeuden toteuttamiseksi tai muun niihin merkitykseltään rinnastuvan painavan henkilökohtaisen syyn vuoksi. Tällaisena henkilökohtaisena syynä ei voida pitää vapaa-ajan matkustusta. Henkilön on annettava poliisin pyynnöstä tässä momentissa tarkoitetusta liikkumisesta selvitys matkan määränpäästä ja tarkoituksesta.
>
> Edellä 1 momentin rajoittamatta ulkomaan ja kotimaan lentoliikenne sallitaan Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja lentoasemalta ilmailulle asetettujen rajoitusten puitteissa.

Totean, että valmiuslain 118 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan ”kieltää oikeus oleskella ja liikkua tietyllä paikkakunnalla tai alueella taikka rajoittaa niitä”.

Valtioneuvoston asetuksessa on puolestaan rajoitettu liikkumista ”Uudenmaan maakunnan alueelle ja alueelta siten, että Uudenmaan maakuntaan tulo ja sieltä poistuminen kielletään”.

Valmiuslain 118 §:n perustelut ovat niukat. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen (HE 3/2008 vp s. 90) mukaan

> Säännös korvaisi nykyisen valmiuslain 33 §:n 2 momentin ja se täydentäisi normaaliolojen lainsäädäntöä, kuten poliisilain 52 §:n sääntelyä. Pykälään ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää laajemmista liikkumis- ja oleskelukielloista ja -rajoituksista. Tällainen kielto tai rajoitus voitaisiin asettaa vain, jos se olisi välttämätöntä ihmisen henkeä tai terveyttä uhkaavan vakavan vaaran torjumiseksi. Momentissa tarkoitettu

> kielto tai rajoitus voitaisiin asettaa 3 §:n 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa. Kieltoa tai rajoitusta voitaisiin soveltaa esimerkiksi, jos jollakin alueella säteilyarvot olisivat kohonneet vaarallisen korkeiksi ydinvoimalaonnettomuuden seurauksena. Koska pykälässä tarkoitetut toimenpiteet saattavat rajoittaa liikkumisvapautta varsin huomattavasti, olisi kiellon kesto rajattu kolmeen kuukauteen kerrallaan. (Hallituksen esityksessä pykälä oli 116 ja 3 §:n 4 kohta sisälsi myös hyväksytyn lain mukaisen 5 kohdan)

Samanlaista muotoilua kuin valmiuslain 118 §:ssä on käytetty myös valmiuslain 115 §:ssä, jonka mukaan voidaan puolustusministeriön asetuksella ”kieltää tietyllä alueella tai kohteessa oleskelu ja liikkuminen taikka rajoittaa niitä”. Säännöksen perusteluiden valossa (HE 3/2008 vp s. 89) ilmaisulla tarkoitetaan liikkumisen kieltämistä tai rajoittamista nimenomaan tietyllä alueella tai kohteessa, joko niiden suojaamiseksi tai niiden vaarallisuuden takia.

Käsitykseni mukaan on eri asia kieltää liikkuminen tietyllä alueella, kuin kieltää alueelle tulo ja sieltä poistuminen eli eristää tietty alue.

Asiallisen eron lisäksi myös tällaisten kieltojen vaikutukset eri ihmisiin ovat erilaiset. Tietyllä alueella liikkumisen kieltäminen kohdistuu periaatteessa samalla tavalla kaikkiin ihmisiin, kun taas tietylle alueelle tulon ja poistumisen kieltäminen loukkaa tuolle alueelle eristettyjen ihmisten liikkumisvapautta enemmän kuin muiden. Menettely siis loukkaa ihmisten yhdenvertaisuutta heidän asuinpaikkansa perusteella ja on siten merkityksellinen perustuslain 6 §:n kannalta.

Asetuksen esittelymuistiossa on todettu seuraavasti:

> Valmiuslain 118 § mahdollistaa oleskelukiellot ja rajoitukset joko alueellisina tai paikkakuntia koskevina. Käsillä olevassa tilanteessa ei ole kysymys varsinaisesta oleskelukiellosta vaan liikkumiskiellosta. Koska 118 § antaisi mahdollisuuden asettaa oleskelua koskevia rajoituksia sekä Uudellamaalla että sen ulkopuolella, sen voidaan todeta antavan mahdollisuuden myös rajoittaa liikkumista alueiden välillä. Tällaisen rajoituksen tavoitteet ja sillä suojattavat oikeudet ovat samat kuin oleskelukiellon tai –rajoituksen osalta, mutta rajoitus on oleskelua koskevia rajoituksia suppeampi ja vaikuttaa kansalaisiin olennaisesti yleisiä oleskelurajoituksia vähemmän. Valmiuslakia ei ole mahdollista tulkita laventavasti siten, että otettaisiin käyttöön siinä säädettyjä laajempia rajoituksia. Sen sijaan lakia voidaan tulkita sen tavoitteiden mukaisesti siten, että tavoitteiltaan samat, mutta lain sanamuotoa suppeammat rajoitukset ovat mahdollisia.

En ole täysin vakuuttunut näistä perusteluista. Pidän ongelmallisena valmiuslain 118 §:n soveltamista valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaisella eli tietyn alueen eristämistä tarkoittavalla tavalla.

Onko asetuksen liikkumisrajoitus välttämätön ja oikeasuhtainen?

Asetuksen esittelymuistiossa 2 §:n liikkumisrajoitusten sisältöä on perusteltu muun muassa seuraavasti.

> Tällä hetkellä epidemia on Uudellamaalla selvästi muuta maata pidemmällä alueellisesti arvioituna. Uudellamaalla on useita maakunnan eri puolilla sijaitsevia kuntia, joissa on verraten korkea ilmaan-tuvuus (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa, Sipoo, Inkoo, Raasepori, Siuntio, Lohja). Tämä on osoitus siitä, että epidemia on alueella erittäin todennäköisesti jo laajalle levinnyt ja tapauksia on piilevinä suuressa osassa muitakin alueen kuntia. Lääketieteellisiä perusteita rajata valmiuslain 118 §:n mukaisia toimia koko maakuntaa pienempää aluetta koskeviksi ei siten ole.
>
> Muissa maakunnissa laajaa alueellista leviämistä ei vielä voida todeta, vaikka eräissä suuremmissa kaupungeissa on enenevässä määrin tapauksia. Yksittäisissä kunnissa Uudenmaan ulkopuolella on prosentuaalisesti merkittäviä tartuntalukuja, mutta niiden arvioidaan liittyvän yksittäisten perheiden tai seurueiden matkustamisperustaisiin altistumisiin ja korkeat vertailuluvut aiheutuvat kyseisten kuntien pienestä asukasluvusta. Lääketieteelliset perusteet puoltavat siten rajoitusta nimenomaan Uudellamaalla ja koko Uuttamaata koskevina, eikä vastaavia perusteita toimiin yksittäisten muiden kuntien osalta ole.
>
> Aikaisemmin tehtyjen epidemian rajoitustoimien perustana ollut ja koko Suomen kattava tilannekuva osoittaa, että epidemian hillitseminen ei onnistu nykyisillä toimenpiteillä. Vaikka muualla maassa ei nyt vallitsevan tiedon nojalla tarvita lisätoimia, kun ravintoloiden, kahviloiden ja anniskelupaikkojen sulkemispäätös on päätetty tehdä koko maata koskevana, ne ovat välttämättömiä Uudellamaalla ja Uuttamaata koskevina.
>
> Riski tartunnan merkittävälle leviämiselle muualle Suomeen Uudeltamaalta tapahtuvan ei-välttämättömän matkustuksen kautta on suuri. Leviäminen tapahtuu tyypillisesti esimerkiksi loma- tai vapaa-ajan liikkumisen kautta, jos Uudeltamaalta tulijat ovat yhteydessä sukulaisiinsa ja ystäviinsä mutta myös ostoksiin ja muuhun asiointiin liittyvä riski on ilmeinen. Jos näin tapahtuu, epidemian kulku kiihtyy näillä alueilla.
>
> Epidemian alueellinen eriaikaisuus on yksi torjunta- ja rajoitustoimien keskeisistä tavoitteista. Sillä turvataan terveydenhuollon kapasiteetin ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyttä sekä yleisesti että erityisesti covid-19 –epidemialle tyypillisen tehohoidon tarpeen osalta.

Minulla ei ole perusteita kyseenalaistaa esitettyjä faktoja tai lääketieteellisiä perusteita. Tosin se, että Ruotsissa ei ole ryhdytty ihmisten välisten kontaktien rajoittamiseen samalla tavalla kuin Suomessa, viittaa siihen, että asiantuntijatkin voivat päätyä arvioinneissaan erilaisiin lopputuloksiin.

Terveydenhuollon ja erityisesti tehohoidon kapasiteetin riittävyys on mielestäni sellainen tavoite, jonka turvaamiseksi perusoikeuksiin syvällisestikin puuttuvia tehokkaita toimenpiteitä voidaan sinänsä pitää välttämättöminä.

Liikkumisrajoitusten oikeasuhtaisuuden arvioinnissa merkitystä on asetuksen 2 §:n 2 momentin poikkeuksilla 1 momentin kieltoihin. 2 momentin mukaan 1 momentissa säädettyä ei sovelleta, jos liikkuminen on välttämätöntä viranomaistoiminnassa, työn, elinkeinon tai luottamustoimen harjoittamiseksi tai lakisääteisen velvollisuuden täyttämiseksi taikka lähiomaisen kuoleman vuoksi, lapsen tapaamisoikeuden toteuttamiseksi tai muun niihin merkitykseltään rinnastuvan painavan henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Mielestäni nämä väljennykset liikkumiskieltoihin ovat perusteltuja. Esittelymuistion mukaan (s. 13) 1 momentin tarkoittamaa oikeutta palata koti- tai asuinpaikkakunnalleen ei kuitenkaan olisi esimerkiksi varusmiesten loman ajaksi ”kotipaikkakunnalle palaaminen”. Mielestäni tämä ei ole oikeasuhtaista. Varusmiesten liikkuminen liittyy myös 2 momentissa tarkoitettuun ”lakisääteisen velvollisuuden täyttämiseen”.

Kiinnitän huomiota myös siihen, että poikkeusperusteena on mainittu ”lähiomaisen kuolema”. Pidän selvänä, että oikeasuhtaisuus edellyttää poikkeusperusteen syntymistä jo ennen lähiomaisen kuolemaa. Esittelymuistion mukaan lähisukulaisen sairastuminen ja hoivan tai avun antaminen hänelle voi olla säännöksessä tarkoitettu ”muu niihin merkitykseltään rinnastuva painava henkilökohtainen syy”. Mielestäni tämän olisi tullut ilmetä asetustekstistä.

Asetuksen mukaan henkilökohtaisena syynä ei voida pitää vapaa-ajan matkustamista. Suomalaiset ovat mökkikansaa. Monet Suomalaiset ovat pitäneet kesämökkiään nimenomaan turvapaikkana koronaviruspandemian aikana, ja olleet mökeillään jo mahdollisesti pitkään. Monet pystyvät toteuttamaan myös lyhytkestoiset mökkimatkansa Uudeltamaalta siten, että tartuntavaaraa ulkopuolisille ei ole. Mielestäni ei ole oikeasuhtaista, että tällaisetkin mökkimatkat kielletään. Se, että hallitus edellyttää mökeillään jo olevien palaavan koteihinsa Uudellemaalle, puolestaan päinvastoin lisää heidän tartuntariskiä.

Yleisemminkin se, että kaikkien Uusimaalaisten edellytetään pysyvän tiheästi asutulla Uudellamaalla, saattaa lisätä tartuntojen määrää ja olla asetuksen tavoitteen ja tarkoituksen vastaista. Tätä puolta, joka liittyy liikkumisrajoitusten tosiasialliseen tehokkuuteen ja siten välttämättömyyteen, esittelymuistiossa ei ole lainkaan arvioitu.

Asetuksen liikkumisrajoitusten oikeasuhtaisuus jää mielestäni osittain kysymyksenalaiseksi. Asetus olisi kuitenkin voimassa vain suhteellisen lyhyen ajan eli 19 päivään huhtikuuta 2020 asti, kun valmiuslain 118 § sallisi jopa kolmen kuukauden voimassaoloajan.

Liikkumiskiellon tai –rajoituksen rangaistavuus

Asetuksen 3 §:ssä on viittaus valmiuslain 133 §:n rangaistussäännökseen valmiuslakirikkomuksesta. Informatiivinen viittaus on asianmukainen, vaikka lain III osan säännösten soveltamisen aloittaminen ei edellytä käyttöönottoasetusta.

Asetuksen 2 § on kuitenkin perustuslain 8 §:n rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen edellyttämän täsmällisyyden kannalta ongelmallinen. Asetuksen 2 § sisältää epätäsmällisiä ilmaisuja, kuten sen, milloin liikkuminen on säännöksessä tarkoitetulla tavalla ”välttämätöntä” tai milloin käsillä on säännöksessä mainittuihin perusteisiin ”merkitykseltään rinnastuva painava henkilökohtainen syy”.

Lopputoteamus

En käytettävissäni olleen niukan ajan puitteissa ole täysin pystynyt vakuuttumaan siitä, että valtioneuvoston asetus täyttäisi kaikin osin asianmukaisuuden, välttämättömyyden ja oikeasuhtaisuuden vaatimukset.

Asetus sisältää myös soveltamisasetuksen piiriin kuuluvaa sisältöä, vaikka perustuslakivaliokunta on edellyttänyt, että valmiuslain soveltamista koskevat asetukset tulisi antaa vasta, kun eduskunta on tehnyt 6 §:n 3 momentin mukaisen päätöksen käyttöönottoasetuksen voimassaolosta. Asetus on muotoiltu siten, että sitä ei voi vain joitakin pykäliä kumoamalla käsitellä pelkästään käyttöönottoasetuksena.

Eduskunta ei voi myöskään muuttaa asetuksen sisältöä. Jos taas asetus kumotaan, uuden käyttöönottoasetuksen ja soveltamisasetuksen antaminen ja käsitteleminen viivästyttäisi toimivaltuuksien käyttöönottoa merkittävästi.

Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen